

Készítette: Szabó Péter Bence

**KRASZNAHORKAI LÁSZLÓ
BORBÉLYKÉZEN**

SZÖVEGKÖNYV

JÁTÉKIDŐ: ~40 PERC

(5 JELENET)

1.jelenet

Szereplők: Simon, Kocsmáros, ivócimborák, Csonka

Helyszín: Dob Kocsma

(színpadjobb – egy asztal székkal körülvéve, a bal oldalt kivéve, - színpadbal szintén egy asztal székekkel körbevéve, kivéve jobb oldalról, - színrelépés színpadjobb-hátul)

(Simon: bekészül a lendítéshez, teljes erejével koncentrálni, lendít, majd ezt még kétszer elismétli; Ivócimborák más asztaloknál iszogatnak, beszélgetnek)

Kocsmáros: Itt az újabb kör!

(asztalra csapja az italt, és sarkon fordul)

Simon: Áh!

(foglal helyet, és belekortyol az italba, majd Csonka lép be a kocsmába)

Csonka: Jó estét!

Simon: Estét! Béla bátyám, jöjjön, foglaljon helyet mellettem! A vendégem egy italra!

Csonka: Köszönöm szépen!

(foglal helyet, eközben Simon int a kocsmárosnak)

Simon: Még egy kört kérünk! Én állom!

(Simon int a Kocsmárosnak)

Simon: És meséljen, hogy van?

Csonka: Megvagyok, fiam, megvagyok.

Simon: Merre járt a minap? Vártam magát, de nem jött!

Csonka: Igen... Mint már meséltem nektek, hogy az én kis negyven négyzetméteres lakásomból sikerült egy eltartási szerződéssel, figyelemre méltó összeghez jutnom. El sem tudjátok képzelni, hogy ez a nyolcvanötezer kápe az én koromban akkora pénz, kérlek benneteket tisztelettel, szégyen, nem szégyen, de éjjel is rajta fekszem!

(időközben a Kocsmáros kihozza az italokat, és megtorpan a férfiak mellett, felveszi az üres poharakat, hallgatni kezdi Csonka mondandóját)

Kocsmáros: Hát, még a mi korunkban mennyi lenne!

(sóhajtot egyet a Kocsmáros, majd távozik)

Csonka: Elhíheted fiam, hogy Béla bátyátok is, aki pedig sokat látott, megilletődött, amikor kézbe kapta az összeget! [hatásszünet] Egészség!

(Csonka egy húzásra megissza italát)

(némajáték, közben a háttérben lévő emberek (ivócimborák) megfogyatkoznak)

Kocsmáros: Na, vége-vége, takarodás, itt az ideje haza találni!

(a Kocsmáros tereli ki az embereket a kocsmából, a férfiak távoznak)

(SÖTÉT [BLACK OUT])

2.jelenet

Szereplők: Simon, Csonka

Helyszín: Csonka lakása

(színpad közép-hátul ágy, színpad jobb elől fotel, színpad bal-közép asztal)

(BEÚSZIK A FÉNY, FÉL-/NEGYEDHALVÁNYIG)

Csonka: Egyébként tökéletesíttem a badacsonyi rizlingemet. Az íze nem hasonlítható össze ezekkel az ócska lőrékkel, én mondom! Van-e kedved fiam bejönni, meginni egy pohárával?

(Simon bólint, bemennek a lakásra)

Csonka: Most majd megkóstolhatsz valamit, fiam, és elgondolkozol, mi lett ebből a világból! Holmi ócskaságokkal itatnak, de majd én megmutatom!

(beérnek a konyhába, (színpadbal-közép) Csonka elkezd kiöltetni a bort, amikor (LASSÍTÁS) Simon jól irányzott mozdulattal tarkón vágja)

Csonka: Mi? Mit?

(Csonka tarkójához kap, földre puffan, magával rántja a borospoharakat, Simon kihátrál a konyhából, a bejárati ajtóhoz siet, ahol a földre csúszva leül) (SÖTÉT [BLACK OUT])

Simon: [ordítva] Mit... mit tettem? Megtettem? Nem lehet! Hogy a kurva életbe! **(VISSZAÚSZIK A FÉNY)** Hol a pénz?! Hol az a kibaszott pénz?! [lenyugodva] Azt mondta még éjjel is rajta fekszik... tehát az ágyában lesz!

(feltápáskodik, besiet a szobába, feldúlja először az ágyat, kapkodva elkezd feltúrni a lakást [rövid időkre indokolt a háttal fordulás – TÉRKITÖLTÉS!])

Simon: [flegmán, gúnyosan, erőszakosan] Hát hová rejtetted Béla bátyja?! Azt mondtad rajta fekszel, mégsincs az ágyban, bazd meg!

(ekkor feldúlja az egész szobát, megtorpan, fülelni kezd, nem-e hall lépéseket)

Simon: [fűjtatva, tagoltan] Ezt nem, nem szabad! Ezt nem, nem szabad! Meg kell nyugodnod!

(cigaretára gyújt)

Simon: Talán nem is az ágyban rejti az öreg a kápét...! Azt mondta, még ott sem vált meg tőle...! Én hülye meg ezért felforgattam az ágyat! [nevet] De... mi van, ha állandóan nála van?

(megy ki a konyhához, félvállal az ajtónak dől, rápillant a holttestre)

Simon: [ridegen maga elé nézve a földnek] Érdekes, hogy nem fog el részvét a drága barátom iránt...! Nem is értem, miért tartottam ennyire ettől az egésztől, már napok óta!

(nevet, majd egy utolsót szív cigarettájába, elnyomja, odalép a tetemhez, átkutatja)

Simon: Nyilván a zakójában van... Vagy a farzsebében lesz... [ordírva, elharapva] Itt sincs! Hova dugtad Béla bátyám? Tán a seggedbe...? Keresd, Simon meglesz! Még egyszer! Még egyszer kutasd! Itt lesz!

(a lépcsőház felől léptek szűrődnek be a lakásba – (effekt))

Simon: Valami melós lehet a harmadik műszakból... Kéne üvölnem... Miket beszélek! Keresd a pénzt, Simon!

(előveszi Csonka pénztárcáját)

Simon: [üvölt megint] Háromszázhusz meg egy kis apró... Ez nem nyolcvanötezer kápé...

(az irattárcát is felkattintja, ebben lesz egy hivatalos okirat)

Simon: Ez csak papíron van [hatásszünet] és még csak nem is hazudott! [hatásszünet] [kétségbe esik - FOKOZÁS] Nem lehet! [hatásszünet] Nem lehet, hogy ez így...

(kezeből kihullik a papír, visszabotladozik a szobába, leül az ágy szélére, kínozzák a gondolatok, számtalanszor megvakarja az arcát, tekintetét a konyhából beszűrődő világosság felé irányítja...ki megy a konyhába, és megpróbálja a holttestet visszaállítani az eredeti helyzetébe... megpróbálja felültetni)

Simon: Itt nem leszel jó! Folyton eldőlsz!

(ekkor tekintete megállapodik az előszobában álló fogason, és odavonszolja a testet)

Simon: [kicsit dühösen, elharapva a végét] Hú, de nehéz vagy, baszzz!

(fújtat nagyokat, majd néhány kabáttal letakarja a testet)

Simon: Hm, így sem lesz jó... Talán, ha beviszem a szobába!

(veszi fel újból a testet, és a szobába cipeli, a fotelba ülteti, igazgatja... ezután visszamegy a konyhába, leoltja a villanyt és leül a hokedlire)

Simon: De mitől van itt ilyen halál bűdös?

(„ébred fel” merengéséből... felkapcsolja a villanyt, beleszagol a levegőbe)

Simon: A szobában...[motyogva] Ott jobban éreztem.

(bemegy a szobába, ahol megtalálja a bádoglobilit)

Simon: Legalább én nem így végzem...

(kiönti a bilit. cigarettára gyújt, lekapcsolja a villanyt, visszaül a hokedlire, mered maga elé, halántékát simogatja)

Simon: [végére lelassulva, monológszerűen a térnek – (NEM NÉZ KI!)] Tökéletesen mindegy, mivel teszel eleget ennek a „Megfellebbezhetetlenségnek,” akár látszólag véletlenül, hanyagságból elejtett cigarettád parazsától gyullad lángra a házad, s égnek benne el, akár magad ölöd meg őket, gyermeked, feleséged, barátod, anyád... Csonka... mindenképpen veszni fog, és oktalan vagy – Bár mit tehetnél egyebet? -, ha magadat vádolod a megtévelyülésig, mert szörnyűség, mely miattad bárkit ér, gondtalan vagy pokoli szándékkal szembeállíthatatlan. [hatásszünet]

Simon: De hát mennyi az idő? Biztos van itt egy óra... Az enyémet már régen elittam...

(bemegy a szobába, felkapcsolja a villanyt, felemeli a halott kezét)

Simon: Még tizenegy sincs...

(sóhajt egyet, visszatér a konyhaasztalhoz, félelem fogja el, a hullát elrendezi a szobában (némajáték) - {ezen a ponton lehet rövidíteni, vagy hosszítani a játékidőt})

(SÖTÉT – [KIÚSZIK A FÉNY])

3.jelenet (némajáték)

Szereplők: Simon, munkába siető emberek, Tejesautó sofőrje

Helyszín: Utca, Templomkert, piac, buszpályaudvar
(színpadbal pad, színpad-hátul székek, mint a busz ülései)

(BEÚSZIK A FÉNY, FÉL-/NEGYEDHALVÁNYIG, órakattogás, vagy más időt szimbolizáló – [effekt]) {ezen a ponton lehet rövidíteni, vagy hosszítani a játékidőn}

*(egész éjjel a kocsmákat járja, de egy sincs nyitva, a templomkertben hajtja nyugovóra a fejét.)
(Hajnalban, egy autótülkölésre riad fel. Fázik, hiszen egész éjjel szemerkélt az eső. Kisurran a kertből.)
(elvegyül a munkába sietők között)*

(Figyelmen kívül hagyja a Tejesautó sofőrjének integetését, miközben előhúzza a zsebéből, Csonka pénztárcáját)

(a piacra siet, ahol rumot vásárol, ezzel felmelegítve magát, majd elmegy a buszpályaudvarra, ahol felszáll egy vidékre tartó járatra)

(Megérkezik a faluba, leszáll a buszról, és megpillant egy kocsmát szemben, bemegy, ahol rumot rendel magának, ám az első deci után előnti a lelkiismeret-furdalás)

(KIÚSZIK A FÉNY)

4.jelenet

Szereplők: Simon, Kocsmárosné

Helyszín: ismeretlen nevű falu, kocsmá
(elrendezés ugyanaz, mint az „1.jelenet” -ben)

(VISSZAÚSZIK A FÉNY)

Simon: Mindent összefogdostam. Úgyis felfognak akasztani!

Simon: Csak inni, a rosszulletig...! Elnézést, még egy rumot kérnék!

(kocsmárosné gyanakszik, összenéz az előtte ülő sebhelyes arcú férfival)

Simon: Hol van itt a borbély?

Kocsmárosné: borbély? Itt jobbra, a sarkon. [mutat] De aztán siessen!

Simon: Miért?

Kocsmárosné: Mert úgy néz ki, hogy mingyán lefogja a rendőr... [felnevet]

(Simon kimegy)

(KIÚSZIK A FÉNY)

5.jelenet

Helyszín: borbélyszalon

(színpadjobb - 3 szék lépcsőzetesen diagonálban háttal a közönségnek, színpadközép-hátul
– balról takarás színrelépés: Simonéknak a színpadjobb-elől, Borbély takarása a hátsó)

Szereplők: Simon, Borbély, „Nő”

(Simon távozik a kocsmából, szerencsére hamar megtalálja a borbélyt, belép az üzletbe, ahol egy tükör előtt ül egy behemót férfi alsónadrágban, és atlétában, kezében egy trombitát tart)

Simon: A hajamat kéne... Egy nyírást szeretnék... ha lehet...

Borbély: Ajtó, az nincs maguknál?

(Simon az ajtóhoz siet, becsukja azt)

Borbély: Be vagyok zárva... Ilyenkor nem szokott kuncsaft jönni. Dógoznak a fődeken.

Simon: Rendben... Akkor...

(motyogja, és elindul az ajtó irányába)

Borbély: [akadozva] Hova megy? Ha már itt van, én megnyírhatom. Csak nem szoktak. Ilyenkor.

(megy hátra, és felöltözik. Mindaddig Simon elhelyezkedik egy székben, megvizsgálja külsejét a tükörben)

Simon: [érthetetlenül motyogja] Az első zsarú lebuktathatót volna. Persze, mindegy. Úgyis felakasztanak.

(motyogja, majd elszenderül)

Borbély: Hé nem szálloda ez itten!

(rivall Simonra. A férfi mellett egy nő áll, és rikácsol)

„Nő”: Ne legyél már ilyen. Legalább egy százast, na...

Borbély: Azt mondtam takarodjál!

(sziszegi, a nő pedig elviharzik)

Borbély: A büdös kurvája! És még pattanást is kaptam tőle!

(morogja, majd odamegy Simonhoz, és felállítja helyéről)

Borbély: Vigyázzon mán!

(összesepreget)

Borbély: Na, mostmán lehet. Rend a lelke mindennek, tudja...

(Simon újból helyet foglal, majd elkezd dolgozni a borbély)

Simon: Mosást is kérnék, ha lehet...

(szólal meg bátortalanul)

Borbély: Nekem mindegy, de akkor még várni köll. Itt nem gyön csak úgy a falból a forró víz, melegíteni köll...

(felhajt egy kupica pálinkát, majd eltűnt a függöny mögött)

Borbély: Maga hová valósi? Lefogadom, hogy városi ember. Eltaláltam?

(jelenik meg egy lavór gőzölgő vízzel)

Simon: Az.

Borbély: Törölje meg!

(elővesz egy ollót)

Borbély: Na, oszt milyen legyen? Hagyományos, sportos...

Simon: Hagyományos.

Borbély: Én is azt mondanám. Mer a maga haja tönkre van menve. Az a jó ennek, ha rövid, meg ha sokat nyírják.

(Simon rámutat az asztalon heverőszerszámokra)

Simon: Látom, jóféle, régi borotvái vannak.

Borbély: De a legjobb márka [hatásszünet] az ott van. Dzsonzon.

Simon: Dzsonzon? Az egy csónakmotor, nem?"

(a borbély ledermed, majd, amikor Simon is észreveszi, baj van, akkor szólal meg)

Borbély: Maga... gúnyolódik?

Simon: Nem, én csak...

Borbély: Maga gúnyolódik velem!

Simon: De hát nem...!

Borbély: Maga engem ne akarjon átvágni! Átlátok én az ilyeneken!

(ollóval hadonászik)

Borbély: Azt hiszi, mer, hogy városi, mindent lehet? Tudja maga azt, ki vagyok én?! Tudja maga azt, ki az, hogy borbély?! Na, majd én elmondom magának! Magának persze soha nem vót a kezébe a biblia. Mer akkor tudná, hogy mán ott benne vagyunk. A Sámson példabeszédjiben. És azóta végig. Mer ám minélkülünk, tudja, mi lenne magából meg mindenkiből?! Egy tiszta torzonborz, szőrös állat! Mi, borbélyok ugyanaz vagyunk, mint a rendőr. A rendet akarjuk! Letörjük a gőgjit, magának is, mindenkinek! Érti maga ezt?! Na, azér. Mer itt nem lesz több Sámson, itt rend lesz. [leereszti a hangját]

Borbély: Mán meg ne haragudjon, amiér' de minek gúnyolódik.

(visszalép a székhöz, folytatja a munkát) - (KIÚSZIK A FÉNY, FÉL-/NEGYEDHALVÁNYIG)

Borbély: A kuncsaft az kuncsaft, én nem mondom, hogy. De nem köll gúnyolódni. A plébános se meri mán ide tenni a lábát. Mer én megmondtam neki is. Mikor ki akart gúnyolni a templomba. Aszongya, eretnek. Én! Csak valakinek ki kell mondani az igazat. Hogy az ördög az úr. Jobb, ha tudják!

Borbély: No, a nyakot még megborotváljuk... aztán... kész...

Simon: Mi?!... Mit?!

(MEGFAGYNAK A KÉPBEN)

(SÖTÉT [BLACK OUT])

TAPSREND

Jelenetsorrend

(mozgásokkal)

- **1.jelenet** (Dob Kocsma)

1. Simon: bekészül a lendítéshez, teljes erejével koncentrál, lendít, majd ezt még kétszer elismétli;
2. Ivócimborák más asztaloknál iszogatnak, beszélgetnek
3. foglal helyet, és belekortyol az italba, majd Csonka lép be a kocsmába
4. foglal helyet, közben Simon int a kocsmárosnak)
5. Simon int a Kocsmárosnak időközben a Kocsmáros kihozza az italokat, és megtorpan a férfiak mellett, felveszi az ürespoharakat, hallgatni kezdi Csonka mondandójátsóhajt egyet a Kocsmáros, majd távozik
6. Csonka egy húzásra megissza italát a Kocsmáros tereli ki az embereket a kocsmából, a férfiak távoznak

- **2.jelenet** (Csonka lakása)

1. Simon bólint, bemennek a lakásra
2. beérnek a konyhába, (színpadbal-közép) Csonka elkezd kiöltöteni a bort, amikor (LASSÍTÁS) Simon jól irányzott mozdulattal tarkón vágja
3. Csonka tarkójához kap, földre puffan, magával rántja a borospoharakat, Simon kihátrál a konyhából, a bejárati ajtóhoz siet, ahol a földre csúszva leül
4. feltápáskodik, besiet a szobába, feldúlja először az ágyat, kapkodva elkezd feltúrni a lakást [rövid időkre indokolt a háttal fordulás – TÉRKITÖLTÉS!]
5. ekkor feldúlja az egész szobát, megtorpan, fülelni kezd, nem-e hall lépéseket
6. cigarettára gyújt
7. megy ki a konyhához, félvállal az ajtónak dől, rápillant a holttestre
8. nevet, majd egy utolsót szív cigarettájába, elnyomja, odalép a tetemhez, átkutatja
9. a lépcsőház felől léptek szűrődnek be a lakásba
10. előveszi Csonka pénztárcáját
11. az irattárcát is felkattintja, ebben lesz egy hivatalos okirat
12. kezéből kihullik a papír, visszabotladozik a szobába, leül az ágy szélére, kínozzák a gondolatok, számtalanszor megvakarja az arcát, tekintetét a konyhából beszűrődő világosság felé irányítja...ki megy a konyhába, és megpróbálja a holttestet visszaállítani az eredeti helyzetébe... megpróbálja felültetni
13. ekkor tekintete megállapodik az előszobában álló fogason, és odavonszolja a testet
14. fűjtat nagyokat, majd néhány kabáttal letakarja a testet
15. veszi fel újból a testet, és a szobába cipeli, a fotelba ülteti, igazgatja... ezután visszamegy a konyhába, leoltja a villanyt és leül a hokedlire
16. „ébred fel” merengéséből... felkapcsolja a villanyt, beleszagol a levegőbe
17. bemegy a szobába, ahol megtalálja a bádögbit
18. kiönti a bilit. cigarettára gyújt, lekapcsolja a villanyt, visszaül a hokedlire, mered maga elé, halántékát simogatja
19. bemegy a szobába, felkapcsolja a villanyt, felemeli a halott kezét
20. sóhajt egyet, visszatér a konyhaasztalhoz, félelem fogja el, a hullát elrendezi a szobában (némajáték)

- **3.jelenet (némajáték)** (Utca, Templomkert, piac, buszpályaudvar)
 1. egész éjjel a kocsmákat járja, de egy sincs nyitva, a templomkertben hajtja nyugovóra a fejét
 2. Hajnalban, egy autótülkölésre riad fel. Fázik, hiszen egész éjjel szemerkélt az eső. Kisurran a kertből
 3. elvegyül a munkába sietők között
 4. Figyelmén kívül hagyja a Tejesautó sofőrjének integetését, miközben előhúzza a zsebéből, Csonka pénztárcáját
 5. a piacra siet, ahol rumot vásárol, ezzel felmelegítve magát, majd elmegy a buszpályaudvarra, ahol felszáll egy vidékre tartó járatra
 6. Megérkezik a faluba, leszáll a buszról, és megpillant egy kocsmát szemben, bemegy, ahol rumot rendel magának, ám az első deci után előnti a lelkiismeret-furdalás

- **4.jelenet** (ismeretlen nevű falu, kocsmá)
 1. kocsmárosné gyanakszik, összenéz az előtte ülő sebhelyes arcú férfival
 2. Simon kimegy

- **5.jelenet**
 1. Simon távozik a kocsmából, szerencsére hamar megtalálja a borbélyt, belép az üzletbe, ahol egy tükör előtt ül egy behemót férfi alsónadrágban, és atlétában, kezében egy trombitát tart
 2. Simon az ajtóhoz siet, becsukja azt
 3. motyogja, és elindul az ajtó irányába
 4. megy hátra, és felöltözik. Mindaddig Simon elhelyezkedik egy székben, megvizsgálja külsejét a tükörben
 5. motyogja, majd elszenderül
 6. rivall Simonra. A férfi mellett egy nő áll, és rikácsol
 7. sziszegi, a nő pedig elviharzik
 8. morogja, majd odamegy Simonhoz, és felállítja helyéről
 9. ő
 10. szeszepreget
 11. Simon újból helyet foglal, majd elkezd dolgozni a borbély
 12. szólal meg bátortalanul
 13. felhajt egy kupica pálinkát, majd eltűnt a függöny mögött
 14. jelenik meg egy lavór gőzölgő vízzel
 15. elővesz egy ollót
 16. Simon rámutat az asztalon heverőszerszámokra
 17. a borbély ledermed, majd, amikor Simon is észreveszi, baj van, akkor szólal meg
 18. ollóval hadonászik
 19. visszalép a székhez, folytatja a munkát
 20. MEGFAGYNAK A KÉPBEN

- **TAPSREND**